

C
73406 OSZK

A ZIRCI
REGULY ANTAL
MŰEMLÉK KÖNYVTÁR

KIADJA AZ
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
1977

A műemlék könyvtárak sajátos feladata, hogy a jelentősebb régi könyvgyűjteményeket eredeti elrendezésükben és lehetőleg eredeti helyükön őrizzék meg és mutassák be. A Reguly Antal Műemlék Könyvtárnak is ez az elsőrendű célja. Művelődéstörténeti emlék, mely egyúttal tükrre létrehozója tevékenységének, sorsának is. De nemcsak műemlék, hanem élő könyvtár, nemcsak látogatókat fogad, hanem olvasókat és kutatókat is kiszolgál, és ilyen módon részt igyekszik vállalni napjaink könyvtár-kulturális feladataiból is.

Zirc az Öreg-Bakony központi medencéjében helyezkedik el. Veszprém megye gyorsan fejlődő, városiasodó nagyközsége, a környező települések gazdasági, társadalmi és közigazgatási központja. Az eddigi kutatások tanúsága szerint története a honfoglalás előtti időkbe nyúlik vissza, talaja az államalapítás korából való épületek alapjait is őrzi. Legrégibb említése a Képes Krónikában található, mely szerint itt hunyt el 1060 decemberében I. András király. Tetemét innen vitték Tihanyba, az általa alapított monostorba.

Itt, az akkor bizonyára sokkalta sűrűbb és hatalmasabb Bakony-erdőben adott helyet és birtokot III. Béla király a Clairvaux-ból érkező francia ciszterci szerzeteseknek (1182). A középkori zirci monostor nagyságáról és virágzásáról kevés, de sokatmondó építészeti emlék és oklevél tanúskodik. Az apátság körül falu keletkezett, de az a monostorral együtt a XVI. század közepén a törökök terjeszkedése és a végvári küzdelmek miatt teljesen elnéptelenedett. Az elhagyott épületek pusztulásnak indultak. 1659-ben a zirci apátság birtokait az alsó-ausztriai lilienfeldi apátság kapta meg. A helyreállítással járó gondok miatt azonban Lilienfeld apátja 1701-ben pénzbeli megváltás ellenében átadta Zircet minden tartozékával együtt a sziléziai Heinrichau apátjának. Heinrichau (ma Henryków Lengyelországban) ez időben virágzó, gazdaságilag fellendülő monostor volt. Apátja azzal a szándékkal vásárolta meg Zircet, hogy azt birtokaival együtt újra betelepítse, jövedelmezővé teszi. Tervét utódai meg is valósították. 1701 és 1704 között építették az első 13 házat a Sziléziából küldött német telepesek. Az épületek 1704-ben, a Rákóczi-szabadságharc során leégtek. Végre 1715 és 1718 között ismét elkészült 28 lakóház, és ettől kezdve napjainkig töretlen Zirc fejlődése.

1726-ig a ciszterciek Pápáról irányították Zircnek és birtokainak újjászervezését. 1726-ban készült el ideiglenes zirci szállásuk. Ez a mai nagyközség legrégebbi épülete (Kossuth Lajos utca 33.). Az új rendházat a középkori romok közelében építették fel 1727-től 1733-ig. A terveket Witwer Atanáz, tiroli származású karmelita szerzetes-építész készítette. A munkát előbb bécsi, majd budai kőművesek végezték Keger Mátyás vezetésével. A mai épületnek a templomhoz délről csatlakozó négyzetes körülfal részét az első emeletig ekkor építették. Ehhez felhasználták a régi kolostor köveit. Nem kegyelmezték a templom

A zirci apátság látképe a XIX. század közepén. Ludwig Rohbock metszete (1860)

romjainak sem. „Ami a régieknek tetszett, az újaknak már nem”, írja az apátság akkori krónikása. A régi falakat lebontották, hogy kváderköveit az új templom építéséhez (1739—1752) felhasználhassák. Mindössze egyetlen pillérköteg maradt meg, amely ma a Győr felé vezető út jobb oldalán hirdeti az egykori királyi alapítás nagyszerűségét. A régi kolostorépület mélyen fekvő alapfalait 1912—13-ban tárták fel.

1814-ig Heinrichau-Henryków apátjai voltak egyúttal Zirc apátjai is, és Zircen túlnyomórészt Sziléziából jött szerzetesek laktak. Csak az 1800-as évek elején kezdett növekedni a magyarországi származású rendtagok száma. 1810-ben a porosz kormány a sziléziai monostorokat feloszlatta. Ennek következtében Zirc önállósult és 1814-től saját apátot kapott. Ugyanakkor vállalta az egri, pécsi és székesfehérvári, korábban jezsuita gimnáziumok vezetését és ellátását. Villax Ferdinánd apát (1826—1857) jelentősen bővítette a monostor épületét. 1847-ben mai formájában elkészült a nyugati homlokzat. Nemcsak emelet épült a régi nyugati szárnyra, hanem annak folytatásában dél felé hatalmas új épületrészt emeltek. Ekkor készült a nagy könyvtárterem, a Vöröstorony és a park felé néző egykori apáti lakosztály.

A rendház történetével együtt alakult a könyvtár története is. A Sziléziából hozott könyvek képezték a könyvtár állományának alapját. Ezt az 1733-ban elkészült rendháznak a sekrestye feletti tágasabb helyiségében állították fel. Az 1815-ben szerkesztett első katalógus 3800 címet sorol fel. Az oktatás vállalása szükségessé tette a rend központjában, Zircen a könyvtár nagyobb

A Nagyterem faberakásos padlójának részlete

arányú fejlesztését. Ez is Villax apát nevéhez fűződik: többek közt megvette Hofmann József székesfehérvári orvosnak, majd Fejér György (1766–1851) történettudósnak, a pesti egyetemi könyvtár igazgatójának hagyatékát, mintegy 4500 kötetet. Élete utolsó évében készült el az ún. Nagyterem berendezése, és ekkor költöztették a könyvtárat mai helyére.

A Nagyterem terveit Leopold Peiss készítette. A mértéktartó, mégis képzeletgazdag építészeti megoldáshoz jól illeszkedik a terem faberakásos berendezése. Bár az intarzia természetének megfelelően különböző, főleg bakonyi fafajtákból készült, többsége mégis habos kőris.

A Bakony jellegzetes fáinak egyike a magas kőris (*Fraxinus excelsior* L.). Ettől kapta nevét a Bakony legmagasabb hegye, a Kőrishegy is. A feldolgozás során ebből a fajból nyerik a habos kőrist, melynek barna változatát találjuk a könyvtár nagytermében.

A faberendezést Wilde Mihály zirci asztalosmester készítette. Egy kisebb intarziás munka fia, Wilde József remekműve; 1862-ben a londoni világkiállításon díszoklevelet nyert.

A könyvtár részben beszerzések, részben az elhunyt szerzetes-tanárok hagyatéka révén továbbra is jelentősen gyarapodott. A rend oktatói, tudományos és irodalmi tevékenysége egyre terebélyesedett. Ezeknek az igényeknek megfelelően a könyvtárat már a múlt század végén bővíteni kellett. Ekkor alakították ki az egyszerűbb berendezésű Kistermet.

A könyvtár legnagyobb érdemű egykori könyvtárosa Szabó Ottmár, aki huszonhét éves korától, 1889-től egészen 1926-ban bekövetkezett haláláig fáradhatatlan szorgalommal rendezte és katalogizálta a gyűjteményt. Az ő gondozásában az állomány 60 000 kötetre nőtt. Utódai az egyre szorongatóbb helyhiány,

A könyvtár Nagyterme

valamint a modernebb könyvtári szempontok érvényesítése érdekében az állomány régi rendjét megtörtötték (1932), a helyet jobban kihasználó új raktározási rendet vezettek be, az átrendezést azonban már nem tudták befejezni.

Bár a második világháború harcai elkerülték az apátsági épületet, az mégis súlyos kárt szenvedett. 1944. december 23-án egy német vadászpilóta gép a Nagyterem tetőzetébe ütközött. A gép darabokra szakadt, motorja a boltozatot áttörve a terem padlójára zuhant és lángra lobbant. A tűzet rövid időn belül sikerült eloltani, de az épületben és berendezésében nagy kár keletkezett. A könyvállománynak csak kis része rongálódott meg. A tetőt, a mennyezetet és a berendezést a szerzetesrend az akkor lehetséges mértékben helyreállította.

1950-ben a ciszterci rend megszűnt Magyarországon, az épület, benne a könyvtár is nemzeti tulajdonba került. Rövid ideig kaszárnyaként, majd szociális otthonként szolgált, végül szakmunkásképző intézetet és kollégiumot helyeztek el benne.

Művelődésügyünk irányítói idejében felismerték a könyvtár műemlék jellegét, kultúrtörténeti értékét. Ezért úgy döntöttek, hogy azt eredeti helyén, eredeti állományával kell megőrizni. 1953-ban a zirci könyvtár felügyeletét az Országos Széchényi Könyvtár vette át. Nemzeti könyvtárunk ezzel nagy gondot vállalt magára. A háborús és az azt követő nehéz gazdasági helyzetben a könyvtári épületrészen csak a legszükségesebb tatarozásokat lehetett elvégezni. A háborús óvintézkedések, valamint az átmeneti gazdáltság miatt a könyvek és a katalógusok rendje teljesen felbomlott. Az állomány egy részét rovarfertőzés támadta meg. A legfontosabb belső helyreállítás után 1955-ben mind az olvasók, mind pedig a látogatók számára megnyílt a könyvtár. Tovább folyt a tatarozás, a könyvállomány fertőtlenítése és a könnyező házigomba által megtámadott berendezés felújítása is. 1966 és 1970 között nemcsak a károkat hozták helyre, hanem a könyvtártermeket is restaurálták. Hogy mindez oly kiválóan sikerült, nem kis mértékben azoknak a helybeli mesterembereknek köszönhető, akik elődeik alkotását megbecsülve legjobb tudásukat és ügyességüket adták a helyreállító munkához.

A könyvtár 1955-ben Reguly Antal nevét vette fel. Az elnevezés a Zirc nagy szülőtte iránti tisztelet kifejezése. A folyosón állandó kiállítás idézi életét és munkásságát.

Reguly Antal 1819. július 11-én (más források szerint július 13-án) született Zircen. Apja jogász, a ciszterci rend jogtanácsosa volt, aki fiát is jogásznak szánta. Reguly jogi tanulmányai befejeztével észak-európai útra indult. Ennek során, 1839-ben Stockholmban találkozott Adolf Ivar Arwidssonnal, a száműzetésben élő finn tudóssal, aki ott könyvtáros volt. Ez a találkozás határozta meg Reguly további életútját. Arwidsson ösztönzésére és segítségével kezdte meg a finn nyelv tanulmányozását,

Reguly Antal

Reguly Antal arcképe. Barabás Miklós rajza (1850)

ezt később kiterjesztette a többi finnugor nyelvre. 1843–1846 között az Ural és a Volga vidékén folytatta tovább kutató-gyűjtő munkáját. 1847-ben érkezett haza, 1848-ban Eötvös József az egyetemi könyvtár „első őrévé” nevezte ki. Ez kedvező lehetőséget jelentett volna a kutatóútjain összegyűjtött hatalmas anyag feldolgozására, de az utazások már korábban aláásták egészségét, és a túlfeszített, szinte emberfeletti munka hamarosan tönkretette amúgy is gyenge szervezetét. Tízévi súlyos betegség után 1858. augusztus 23-án úgy halt meg, hogy anyaggyűjtésének feldolgozása a későbbi tudós nemzedékekre maradt. Tárgyi gyűjtése a Néprajzi Múzeum állományá-

Calmet, Augustinus: *Commentarium litterale...* (1734). Kötés-tábla

nak alapját képezi, feljegyzéseit pedig a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára őrzi. Munkásságát a zirci könyvtári kiállítás összefoglalóan így méltatja: „A testvértelen magyar nép testvéreit kereste, s meg is találta őket. Bejárta a Volga menti és az Uralon túli finnugor népek lakóhelyeit. Az obi-ugorok, vogulok és osztjákok közt olyan területeket tárt fel, melyeken európai utazó előtte nem járt. Egyike volt a világ legnagyobb utazóinak; az Ural északi vidékének térképét ő készítette el. Nyelvi és tárgyi gyűjtésével megalapozója lett a hazai finnugor

Serenissimorū hungarie regū chronica be-
ne reuista ac fidei studio emendata fuit fe-
liciter Impressa erhardi ratdolt viri soler-
tissimi curia iudustria et mira imprimendi
arte: qua nuper venetijs nūc Augulite ex-
cellet nominatissimus. Impensis liquidem
Theobaldi feger concius Budensis An-
no salutifere incarnationis millesimo q̄dum/
gentesimo octogesimo octauo tertio nonas
Iunij.

a quatern ⁹	b quatern ⁹	c quatern ⁹	d quatern ⁹
e quatern ⁹	f quatern ⁹	g quatern ⁹	h quatern ⁹
i quatern ⁹	k quatern ⁹	l quatern ⁹	m quatern ⁹
n quatern ⁹	o quatern ⁹	p quatern ⁹	q quatern ⁹
r quatern ⁹	s quatern ⁹	t quatern ⁹	v quatern ⁹
x quatern ⁹	y quatern ⁹	z quatern ⁹	

Thuróczy, Johannes: *Chronica Hungarorum* (1488). Kolofon (zárószöveg)

nyelvtudománynak, néprajznak és embertannak. Elsőként készített művészi magyar fordításokat az ősi finn dalokból és a Kalevalából. A rokonnépek ősi világa fölé hajló hazai tudomány és költészet mindmáig az ő általa feltárt forrásokból merít.”

A könyvtár gyűjteményének rövid ismertetése előtt meg kell jegyezni, hogy a középkori zirci monostor könyveiből egy sem maradt fenn. Az állomány története tehát csak a XVIII. század-
dal kezdődik. A korábban készült kéziratok és nyomtatott köny-
vek is mind későbbi gyűjtés eredményei.

A kéziratok zöme, részletes feldolgozás céljából, egyelőre az Or-
szágos Széchényi Könyvtár Kézirattárában van elhelyezve.

PROBLEMATVM Aristotelis
Sectiones duodequadra-
ginta Theodoro Gaza
interprete.

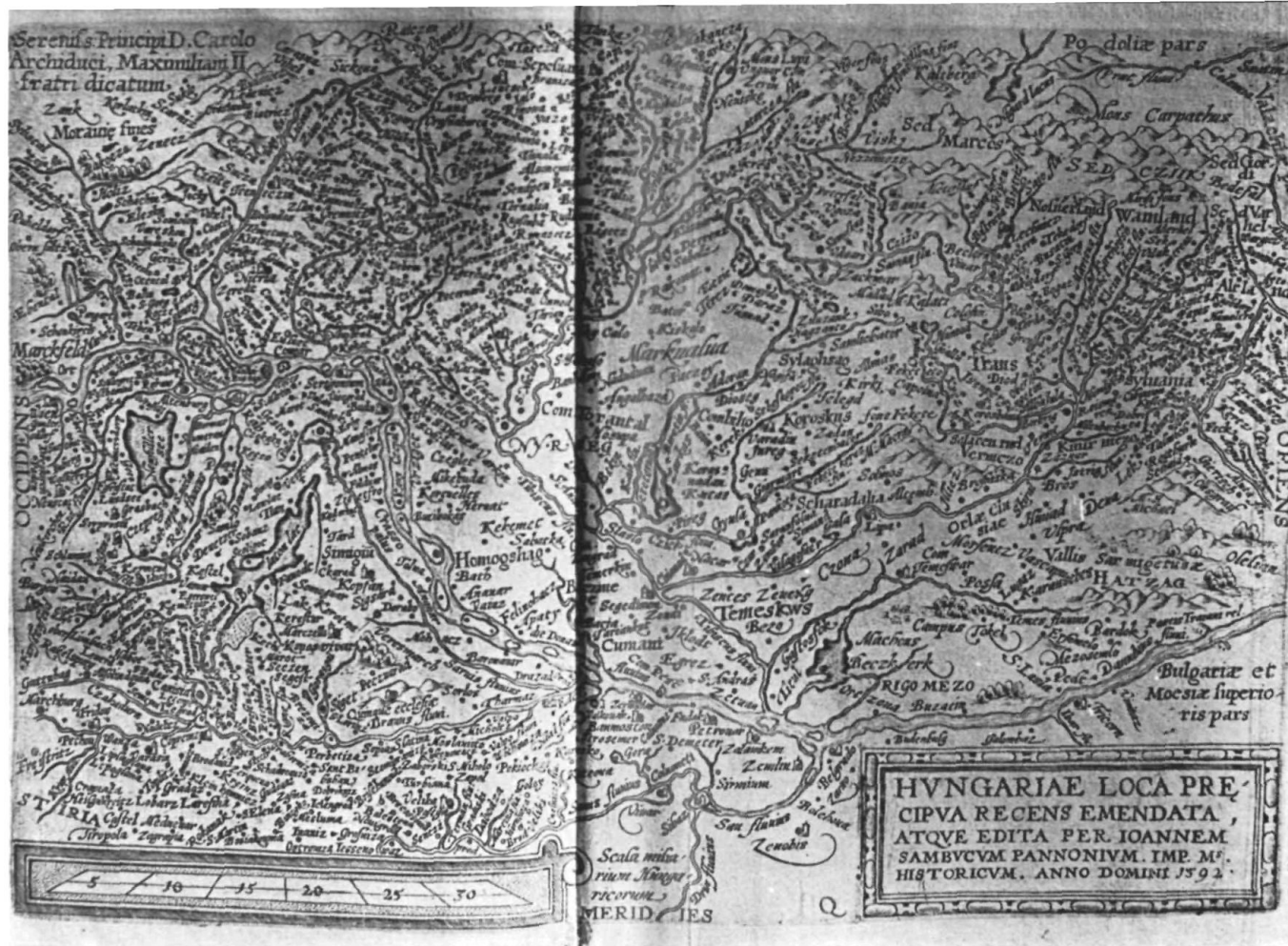
PROBLEMATVM Alexā-
ndri Aphrodisiensi libri duo
eodem Theodoro
interprete.

Problematum Aristotelis sectiones... Theodoro Gaza interprete... (1504). Cím lap az aldinák nyomdászjelvényével

Zircen a kéziratokról jegyzék áll a kutatók rendelkezésére. A könyvtárnak 10 kódexe van, két kisebb terjedelmű a XIV., a többi pedig a XV. századból származik. Egy-két kisebb kódextöredéket könyvek restaurálása során kötéstáblákból fejtettek ki. A kódexek közül legjelentősebb a Johannes Herolt műveit tartalmazó XV. századi kézirat, amely magyar nyelvű széljegyzeteket is tartalmaz. Ezt a nyelvemléket „Zirci glosszák” néven tartja nyilván a szakirodalom. A kéziratok zöme a 890 kötetnyi újkori kéziratból áll. Ezek nagyjából a rendtagok kéziratban maradt művei, anyaggyűjtései. A legjelentősebb azonban nem ciszterci eredetű, hanem Verseyhy Ferenc pálos szerzetes kézíratos hagyatéka.

Sambucus, Joannes : Hungariae loca (1592) Zsámboki János Magyarország-térképe

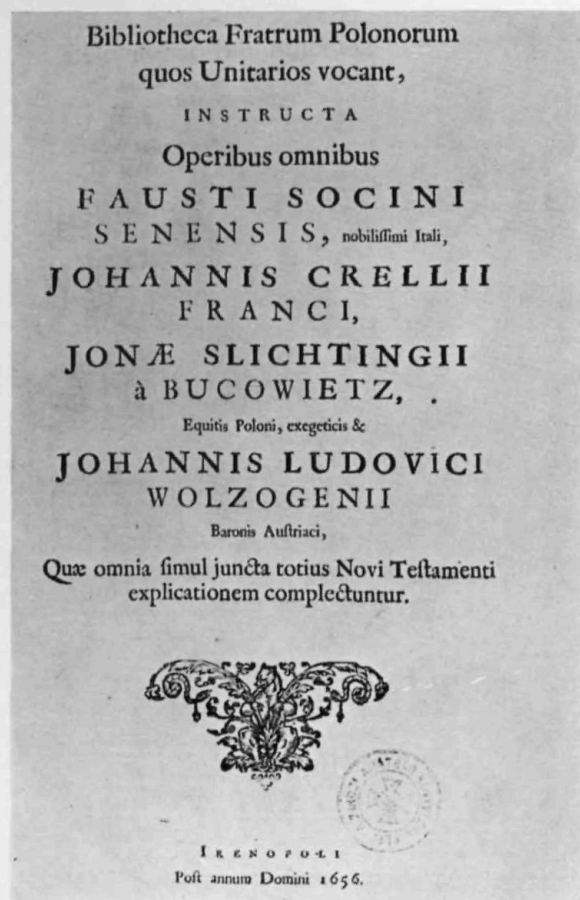
Századról századra haladva növekszik a könyvek száma és a gyűjtemény sokrétűsége. Könyvészeti ritkaság egy Aldus Manutius-kiadvány: a nagy olasz nyomdász és filológus velencei nyomdájából a XVI. század elején kikerült műveket tartalmazó gyűjtőkötet (kolligátum). Aldus Manutius nagy érdeme, hogy felkutatta az ókori szerzők különböző könyvtárakban, kéziratokban fennmaradt műveit, kijavítva a másolatok torzításait, filológiailag hű szövegkiadásokat készített. Ez a kötet Arisztotelés-, és Platon-műveket és kommentárokat tartalmaz, közöttük Theodorus Gaza: Problematum Aristotelis című művét. Ugyancsak az Aldus Manutius által alapított nyomdából került ki, tehát „Aldina” Cicero: De natura deorum című művének

1555. évi kiadása is. A görög és latin klasszikusok mind a XVI., mind pedig a következő századokból sokféle kiadásban, gazdagon vannak képviselve. Megtalálhatók azonban a későbbi korok legnagyobb gondolkodóinak művei is, részben egykorú kiadásokban. Így Erasmus: Colloquia familiaria című művének 1522. évi kiadása, de korai az Apophthegmata 1550-ben megjelent bázeli kiadása is. Természetesen nagy a teológiai munkák száma. A gyakorlati vallásos könyvek mellett fellelhetők a forráskiadások, az egyházatyák és egyháztanítók összes műveinek nevezetes kiadásai. Utóbbiak közé tartozik Thomas a Kempis műveinek sorozata, amely 1576-ban jelent meg Dillingenben. A reformáció irodalma sem hiányzik. Többek között Luther Márton mű-

Hispania, sive de regis Hispaniae regnis et opibus (1629). Egy Elzevir-kötet címlapja

veinek 1556-ban, Wittenbergben megjelent kiadása is a könyvtár értékei közé tartozik. A teológia, a görög és római klasszikusok, a jog és a filozófia mellett e század természettudományi irodalmát is számos mű képviseli. Sziléziából érkezett rendtagok hozták magukkal az olasz Pierandrea Mattioli orvosi füveskönyvének Herbarz: Ginak Bylináé... címmel Prágában, 1562-ben megjelent cseh nyelvű kiadását. A magyar anyagból említésre méltó Heltai Gáspár 1571. évi kolozsvári, magyar nyelvű Werbőczy-kiadása. Nem önálló műként, hanem a Matthias Quadus által szerkesztett és Kölnben, 1608-ban kiadott atlasz egyik térképeként található meg a gyűjteményben Zsámboki János 1592-ben keltezett, Magyarországot ábrázoló térképe.

Bibliotheca Fratrum Polonorum quos Unitarios vocant... (1656 után). Nevezetes unitárius kiadvány címlapja

A könyvtár XVII. századi anyaga még gazdagabb és változatosabb. 1617–1618-ban Oppenheimben jelent meg Robert Fludd angol filozófus Utriusque cosmi maioris scilicet et minoris metaphysica, physica atque technica historia című művének egyik kiadása. Ez a mű többek között a kor zenei ismereteit összefoglaló szemléletes ábrát is tartalmaz. A gyűjtemény zenei anyagát természetesen elsősorban az istentiszteleti hangjegyes könyvek alkotják. A mise gregorián énekeit tartalmazza egy 1696-ban Párizsban megjelent hatalmas méretű ciszterci Graduale. A biblia-kiadások közül különösen értékesek a polyglott bibliák. A Párizsban, 1629–1645 között kinyomtatott 10 kötetes hétnyelvű, a Londonban, 1653–1657-ben megjelent 6 kötetes

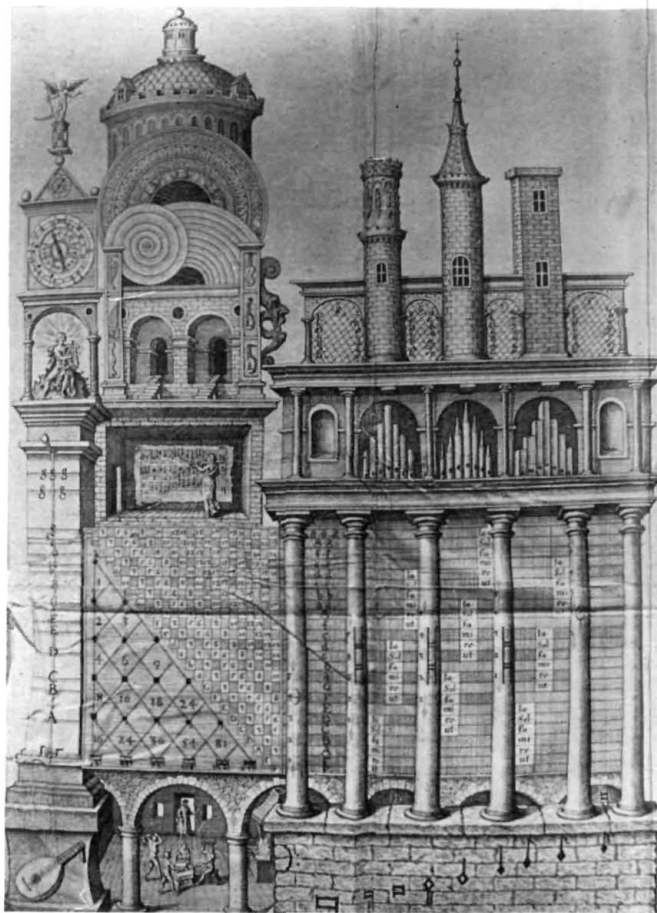

Biblia sacra polyglotta... (1657). Két oldal a kilencnyelvű biblia-kiadásból

kilencnyelvű kiadás egyaránt megtalálható a könyvtárban. Mind a vallástörténet, mind pedig az egyetemes történet tanulmányozásának érdekes és fontos forrása, egyúttal pedig a gyűjtők széles kitékintésének bizonyítéka az unitárius felekezethez tartozó ún. szociniánusok írásait tartalmazó Bibliotheca Fratrum Polonorum című, 1656-ban közzétett tekintélyes sorozat. Míg a XVI. században Aldus Manutius nyomdájá, addig a XVII. században a németalföldi Elzevir család képviselte az európai nyomdászat legmagasabb színvonalát. A ciszterciek zirci könyvtárába szép számmal kerültek könyvészeti értékek és ritkaságok, köztük Elzevir kiadványok. Ezek közül a legmutatósabb a Respublica-sorozat egyike, a leydeni nyomdában 1629-ben készült His-

pania című kötet. A könyvtár legkorábbi, az 1650-es években megjelent Descartes-kötetei az Elzevirek amsterdami nyomdájából kerültek ki.

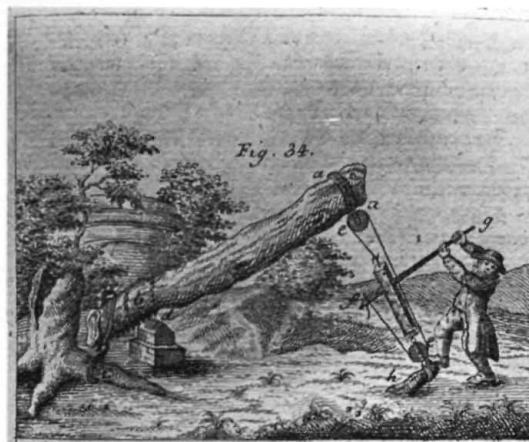
A XVIII. századi könyvek jelentős része már megjelenésekor, vagy közvetlenül utána került az akkor felállított könyvtárba. Augustin Calmet 1734–1735-ben megjelent 8 kötetes, díszesen kötött biblia-kommentárját valószínűleg Sziléziából hozták magukkal 1747-ben a ciszterciek. Külön tanulmányt érdemelne a köztétáblák sokfélesége, változatos díszítése. Nemcsak történeti, könyvészeti érték, hanem a század ismeretanyagának fontos foglalatja is a könyvtárban található számos régi lexikon. Közülük is kiemelkedik a Zedler-féle 64 kötetes Grosses vollständiges

Fludd, Robertus: *Utriusque cosmi maioris... metaphysica...* (1617–1618). A kor zenei ismereteit összefoglaló metszet

Universal-Lexikon (Leipzig, 1732–1754) és a Krünitz-féle *Oeconomische Encyclopädie* (1773–1844) 185 kötete.

A XIX. századból származó könyvek között nagy íróink és költőink, mint Jósika, Csokonai, Petőfi, Tánácsics műveinek első, vagy legalábbis korai kiadásai sok található a gyűjteményben. A kortársak politikai érdeklődését tanúsítják Kossuth Lajos és Széchenyi István műveinek egykorú kiadásai. Ugyancsak nagy értéket képvisel a *hírlap- és folyóirat-gyűjtemény*. Hazai nagy szaktudományi folyóirataink sok évtizedes sorozata ma is „élnek”, új évfolyamokkal gyarapodnak. Különösen fontos és ritka dokumentumok a régi hírlapok, melyek közül kimagasló jelentőségű a Kossuth Lajos által szerkesztett Pesti Hírlap kö-

Krünitz, Johann Georg: *Oeconomische Encyclopädie...* (1774). Erdőirtás ábrázolása

teteinek teljes, a szabadságharc utáni évektől pedig a Pesti Napló köteteinek csaknem hiánytalan sorozata. A könyvtár legkorábbi *kisnyomatványai* (röpiratok, rölapok, később hirdetések, plakátok) a Martinovics-mozgalommal függnek össze, megtalálhatjuk itt Napoleon 1809. évi kiáltványát, valamint egyet-mást a nemesi felkelést kísérő nyomtatványokból. A becsesebbek talán mégis azok, amelyek az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején jelentek meg, köztük az Egyenlőségi Társulat Petőfi által aláírt kiáltványa.

A könyvtár *térképei* a XIX. század első feléből származnak; világtérképek, és Európa részeinek térképei. A könyvtár nagy értéke a XVI. század első feléből származó két Blaeu-féle glóbusz.

ORPHEUS

MÁSODIK KÖTET.

ELSŐ DARAB.

IKER - HAVA 1790.

I. HAZAFIÚI INTÉS.

1790.

Magyar! hajnal hafad; de meg nem virradt még

Hát est'ig ki tudja milyen leszen az ég?
Sok napnak víg vólt már reggele 's fel-költe,
Nyugtáig azonban sok keserűt tölte.
Ülj, de okos; ne hirtelenkedjél:
Sok vagyon még hátra! azon törekedjél
Hogy több febed is mind bé-gyógyuljanak
Úgy hogy soha többé ki ne újjuljanak.
Igaz hogy kezeden van már az a' nagy kiúts
Melly nélkül úgy látzik állandóságod nints:

A a

Igaz

Az Orpheus, Kazinczy folyóirata (1790). Ráday Gedeon arcképével

Közülük az egyik földgömb, a másik pedig éggömb. Ezek a nagyhírű Blaeu amszterdami térképkiadói üzemből készültek, hazánk legrégebbi fennmaradt glóbuszai közé tartoznak.

Az a növekedés, amely a múlt század második felében jellemezte a könyvtár gyarapodását, az első világháborúig, tehát 1914–1915-ig tartott. A két világháború közötti években, a nehéz gazdasági helyzet miatt, a többi hazai könyvtárhoz hasonlóan itt is erősen visszaesett a gyűjtés. A felszabadulást közvetlenül követő években pedig néhány kötet került már csak a gyűjteménybe.

1953 óta a könyvtár fő feladata régi állományának megőrzése és feldolgozása. Az állomány gyarapítása olyan művekre korlátozódik, amelyek szorosan folytatják, vagy kiegészítik az eredeti

gyűjteményt. Ez elsősorban a folyóiratok folyamatos beszerzésére vonatkozik, másrészt pedig a modern szakirodalomnak arra az alapvető rétegére, amely segédkönyv jellegű, illetve forrásként használható.

Új feladatként vállalta a könyvtár a Bakony-tájra vonatkozó szakirodalom gyűjtését mind természettudományi, mind társadalomtudományi szempontból. Ez az állományrész szervesen egészíti ki a Bakonyi Természettudományi Múzeum tárgyi anyagát. A műemlék könyvtár anyaga csak a helyszínen, az olvasóteremben használható. Kölcsönzés nincs. Az olvasók számára egyrészt betűrendes, másrészt a könyvek eredeti csoportosítását követő szakrendi katalógus áll rendelkezésre.

VILÁG

VAGY IS

FELVILÁGOSÍTÓ TÖREDÉKEK

NÉMI HIBA 'S ELŐÍTÉLET ELIGAZÍTÁSÁRA.

IRTA

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN,

PESTEN,

FÜSKÜTI LANDERER NYOMTATÓ INTÉZETÉBEN.

1831.

Széchenyi István : Világ (1831)

REGULY ANTAL MŰEMLÉK KÖNYVTÁR 8420 Zirc,

Rákóczi tér 1.

Postafiók: Zirc 21. Telefon: Zirc 74.

Zirc nagyközség Veszprém megye veszprémi járásában mintegy 6000 lakossal, a Győr—Veszprém vasútvonal és a 82-es fő közlekedési út mentén, közúti kapcsolattal Pápa és Bodajk felé is. A Reguly Antal Műemlék Könyvtár a község központjában, a volt ciszterci apátsági épület nyugati (főhomlokzati) szárnyának II. emeletén található. Ugyanitt látogatható meg a Bakonyi Természettudományi Múzeum.

A könyvtár egyéni és csoportos látogatásokat hétfő kivételével minden nap (vasárnap is) 10—12 és 14—16 óra közt fogad és a látogatók számára magyar és idegen nyelvű vezetést biztosít. A könyvtár két műemléki terme csakis vezetéssel tekinthető meg. A belépő ára felnőttek számára 2 Ft, diákok számára 1 Ft. A belépőjegy az olvasóterem egyszeri, alkalmi használatára is jogosít.

Olvasók, kutatók számára, naptári évre szólóan a könyvtári beiratkozási díj felnőttek számára 3 Ft, diákok számára 1 Ft. Az olvasóterem keddtől—péntekig 10 és 16 óra közt áll rendelkezésre.

A volt ciszterci apátság nyugati főhomlokzata ►

2,— Ft

A felvételeket készítették:

Tóth Sándor; MTI, Schneider Zoltán; Fehér László.

ISBN 963 200 008 0

Felelős kiadó: dr. Jóború Magda

7928 - Révai Nyomda, Budapest — F. v.: Bede István